



SLUŽBENI DODATAK | СЛУЖБЕНИ ДОДАТАК

ŠKOLSKOG VJESNIKA.

ШКОЛСКОГ ВЈЕСНИКА.

Januar—april.

1903.

Януар—април.

Promjene u školstvu i u učiteljskom osoblju
tečajem mjeseca januara—aprila 1903.

Промјене у школству и у учитељском особљу
течајем мјесеца јануара—априла 1903.

Imenovani: Visoko c. i kr. zajedničko ministarstvo naimenovalo je dosadašnjeg upravitelja velike gimnazije u D. Tuzli, profesora Josipa Eiselta, direktorom istoga zavoda. Dalje su imenovani svršeni učiteljski pripravnici (svršene učiteljske pripravnice) pomoćnim učiteljima (učiteljicama) narodnih osnovnih škola: Marica Perović i Jeronim Gelineo u Nevesinju, Katarina Buljan u Kreševu, Anka Babić u Varešu i Angja Kovač u Ravnog; nadalje imenovani su pomoćni učitelji (pomoćne učiteljice) učiteljima (učiteljicama) narodnih osnovnih škola u definitivnom svojstvu: Ibrahim Gorić u Gor. Tuzli, Ibrahim Mulić u Žepču, Sabit Talić u Livnu i Stevan Dević u Stócu; dalje su imenovani: namjesni učitelj u velikoj gimnaziji u Mostaru, Kosta Urumović pravim učiteljem istog zavoda u definitivnom svojstvu, pomoćna učiteljica Emilija Mandolfo, učiteljicom ručnoga rada u državnoj višoj djevojačkoj školi u Mostaru u definitivnom svojstvu; starješine narodnih osnovnih škola, Nikola Čurić u Kiseljaku i Stanko Ljubičić u Visokom, upraviteljima rečenih škola u definitivnom svojstvu.

Premješteni: učitelji narodnih osnovnih škola: Marko Hrgić iz Komušine u Krupu kod Gabele, Mirko Koletić iz Krupe kod Gabele u D. Vakuf, Andrija Čekada iz D. Vakufa u Kreševo, Ivan Begović iz Kreševa u Komušinu, Andrija Kulier, dodijeljen trgovačkoj školi u Livnu iz službenih obzira k novootvorenoj narodnoj osnovnoj školi u Roškom Polju, Stjepan Šimunac iz Sarajeva (IV.) u Brčko, Jakov Slišković u Sarajevo (IV.), Tahir Konjhodžić iz Livna u Banjuluku (III.), Ivan Dolić iz Žeravca u Vareš, Ilija Džoić iz Vareša u Žeravac; pomoćni učitelji (pomoćne učiteljice) narodnih osnovnih škola: Vladimir Radoman iz Tasovčića u D. Tuzlu (I.), Jovanka Medan iz Nevesinja u Tasovčiće, Kadro Karahodžić iz Nevesinja u Sarajevo (II. dječ.), Marija Matijašević iz Kreševa u Bos. Kobaš, Sabit Talić iz Stóca u Livno, Ibrahim Vrebac iz Trebinja u Stolac, Stanko Kresić iz Ravnog u Trebinje, Ljudevit Müller iz D. Tuzle u Franz Josephs-Feld, Gjuro Malbaša iz Visokog u D. Tuzlu (III.), Marija Džoić iz Vareša u Žeravac; naizmjenice: učitelji trgovačkih škola: Justin Manojlović u Travniku i Ivan Kovačević u Trebinju; učitelji narodnih osnovnih

škola: Dušan Mandić u Obarskoj i Vaso Marjanović u Ugljeviku, Sava Mandić u Sutorini i Jovo Delić u Jasenici, Ibrahim Haznadarević u Foči i Ibrahim Sarajlić u Travniku (II.); pomoćni učitelji narodnih osnovnih škola: Husein Kapetanović u Višegradu i Hasan Osmanagić u Kulen-Vakufu.

Unaprijegjeni: učitelj velike gimnazije u Sarajevu, Franjo Zubčić i učitelj velike realke u Banjoj luci, Matej Milas, u VIII. dnevni razred uz naslov profesora.

Dodijeljen pomoćni učitelj I. narodne osnovne škole u D. Tuzli, Danilo Dmitrović, I. narodnoj osnovnoj školi u Banjoj luci.

Razriješeni od daljeg službovanja u Bosni i Hercegovini: pomoćni učitelj II. narodne dječjačke osnovne škole u Sarajevu, Mehmed Midžić; na sopstvenu molbu: pomoćna učiteljica narodne osnovne škole u Bos. Kobašu, Ljubica Dasović, učiteljica francuskog jezika u državnoj višoj djevojačkoj školi u Sarajevu, Zora Plentaj, suplent u srpsko-pravosludnom bogoslovskom učilištu u Reljevu, Sava Petković.

Novoustrojena mjesta: po jedno mjesto pomoćnog učitelja u narodnim osnovnim školama u Busovači i u Branjevu; po jedno mjesto definitivne učiteljice u narodnim osnovnim školama u Maglaju i u Pazariću.

Preustrojena mjesta: po jedno mjesto pomoćnih učitelja (učiteljica) u mjesta definitivnih učitelja (učiteljica) u narodnim osnovnim školama: u Kotor-Varošu, Majevcu, Ljubinju, Žeravcu, Mostaru (u djevoj. školi) i u Sarajevu (u II. djevoj.)

Novootvorene narodne osnovne škole u Kuli-Fazlagić i u Roškom Polju.

I.

Naredba

zemaljske vlade za Bosnu i Hercegovinu od 11. marta 1903., br. 36.699.,

kojom se odreguju ustanove glede pokrivanja glave kod jevrejske mladeži.

Rješavajući tamošnji izvještaj od 21. novembra 1902., br. 21.422, priopćuje se okružnoj oblasti, da je u pogledu pitanja, da li je dopušteno jevrejskoj mladeži pri nastavi skinuti fes ili kapu, zemaljska vlada potražila mnijenje rabinata sefardičko-jevrejske crkvene općine.

Glasom dotičnog očitovanja pomenutog rabinata ne postoje nikakve zapreke, da učenici ove vjeroispovijesti prisustvuju općoj nastavi gologlavi i to bez obzira, imaju li fes ili šešir.

Naprotiv toga imadu dotični učenici pri nastavi u vjeronauci prema dotičnim ritualnim propisima biti pokriveni glave.

II.

Naredba

zemaljske vlade za Bosnu i Hercegovinu od 11. marta 1903., br. 27.244/I.,

kojom se preporučuje djelo „Naša pjesma“.

Zemaljska vlada nalazi uvrstiti zbirku pjesama iz područja narodne i umjetne poezije, „Naša pjesma“ I. dio, koju je uredio Josip Milaković, a izdao svojim

troškom Ivan K. Ostojić u Donjoj Tuzli, u iskaz onih knjiga, koje se kao nagradne knjige mogu davati katoličkoj mladeži nastavnih zavoda ovih zemalja.

III.

Наредба

земаљске владе за Босну и Херцеговину од 4. фебруара 1903., бр. 17.822/Г., којом се дозвољава полагање присега **новоименованих**, односно **унапријеђених** наставника народних основних школа у мјестима котарских испостава.

Да се учитељском особљу народних основних школа пригодом именованја или промакнућа олакша полагање прописане службове присега, односно да се у многим случајевима трошкови за пут до надлежнога котарског уреда у наведену сврху посве приштеде или барем дјеломично смање, налази земаљска влада, преиначивши досадашњи обичај у том погледу, дозволити, да они наставници, који службују у народним основним школама у подручју које котарске испоставе, службовну присегу у будуће код котарских испостава положити могу.

О дотичним молбама народних основних школа у дотичном подручју нека одлучују котарски уреди од згоде до згоде у властитом дјелокругу.

IV.

Наредба

земаљске владе за Босну и Херцеговину од 27. фебруара 1903., бр. 208.157 из 1902., у погледу поцуста за школску младеж на електричној градској прузи.

По прописима цијеника за особну возењу и за брзи, теретни и експресни подвоз робе на градској електричној прузи у Сарајеву, одејек А/IV. издавају се ученицима и ученицама попусне мјесечне карте по 2 К. За више дјеце једне породице до укључиво 14. године узима се само једна карта, док остала дјеца добијају бесплатно дјеломичне карте.

Ученици и ученице, којима има више од 14 година, немају права на дјеломичне карте, већ им ваља купити посебну мјесечну карту.

Молитељи за ђачке карте треба да се на захтјев исказу потврдом школског завода, који похађају.

Али готово свакога мјесеца наилази се на злоупотребе у погледу ових погодности, пошто се мјесечне карте купују за одрасле дјечаке и дјевојке, који не похађају никакве школе, другда опет добивају ученици и ученице који су 14. годину прекорачили, бесплатне мјесечне карте.

У тарифу не захтијева се потврда добе живота, тако да штација Сарајевоград наводима особа, које карте купују, вјеровати мора, пошто за цијело није у стању противан доказ изнијети.

Што се тиче потврде похађања школе, изјављују странке сугласно, да се дирекције наставних завода устручавају, издавати потврде по цијенику прописане, наводећи, да то није њихова дужност. Ове неприлике проузрокују штацији Сарајевоград много посла.

Када кондуктер или ревизор мјесечну или дјеломичну карту због сумње неовлаштеног посједа манише, онда доста пута један орган градског колодвора мора водити подужу истрагу, која изискује много времена. Овим се начином дакако појединим неовлаштеним особама карте одузимају, али се за то многе друге мјесечне карте неовлаштено употребљавају, пошто то органи ревизије сваки пут не опазе.

Да се доскочи овој неприлици, наређује се свим школама и наставним заводима у граду Сарајеву, да се за оне ученике и ученице, који желе купити мјесечне карте на градском колодвору, издају потврде о похађању школе, у којима нека буде забиљежено име и презиме и дан рођења молитеља, те оваке потврде ваља издавати почетком свакога семестра поновно.

Потребне тискописе за такве потврде могу школске управе затражити бесплатно при градском колодвору у Сарајеву.

V.

Naredba

zemaljske vlade za Bosnu i Hercegovinu od 26. aprila 1902., br. 70.509/I.,
kojom se ustanovljuje, kako valja baratati barometrom.

Opazilo se je, da su barometri sa živom kod većine narodnih osnovnih škola oštećeni, te se ni za što ne mogu upotrebiti.

Ošteta stoji ponajviše u tome, što je stupac žive prekinut, te barometar ne može da funkcioniра, a to se je moglo tako dogoditi, da je zrak prodr'o u živu. To se je pak dogodilo ili odmah pri vagjenju barometra iz opreme, kada je prispio, ili prigodom upotrebe barometra pri nastavi, ili najposlije prigodom prenašanja barometra s jednog mjesta na drugo, kada se je čistila ili adaptirala školska zgrada i sl. — svakako pak uslijed neoprezna i nezgodna postupka tim inštrumentom.

S obzirom na istaknutu okolnost nalazi zemaljska vlada za buduće ravnanje narediti što slijedi:

Barometar valja onako kako prispije, iz opreme oprezno izvaditi, te pri tom preuzimanju, koje svaki put povjerenstveno ima da bude, — odmah zapisnički treba ustanoviti, da li je prispio neoštećen ili ne. Ako je prispio neoštećen, treba ga odmah na odregjeno mjesto tačno vertikalno objesiti, a u tom uspravnom položaju valja ga po mogućnosti tako pričvrstiti, da se ne može na stranu pomaknuti.

Iza toga treba onu, vatom omotanu žicu, kojom je zatvorena cijev, oprezno, lagano je okrećući, iz otvora kruške izvući i lanenu krpicu odvezati.

Tako viseći neka barometar vazda ostane na miru, i nikako se ne preporučuje, radi demnostriranja možda ga prenositi iz jednog razreda u drugi, a još manje da ga prigodom čišćenja škole ili druge kake radnje u njoj podvornik miče s njegova mjesta, po gotovo, gdje pri velikoj pomičnosti žive ova već pri najmanjem pokretu u cijevi se stane gibati, te onda zrak može u cijev da ugje i stupac da prekine.

Da se barometar prigodom gore naznačenih radnja sačuва od oštete, neka se barometar, ako treba, zgodno okuje; ako ga pak na svaki način treba prenijeti na drugo mjesto, onda pri tome valja postupati s nužnom oprežnošću; valja ga prenositi

mirno i nemijenajući vertikalnog mu položaja, a i na to pri tome valja gledati, da otvor, što iz kruške vodi u cijev, nikada ne bude prazan, već da je vazda pun žive.

Gore pomenuto povjerenstveno preuzimanje ima u kotarskim mjestima i u mjestima kotarskih ispostava vazda da se izvrši u prisuću jednog organa političke vlasti po školskom upravitelju (starješini) i uz sudjelovanje još jednog nastavnika; u drugim mjestima mogu se na povjerenstveno preuzimanje osim svjetovnih nastavnika dotične škole prizvati pojedini vjeroučitelji uz još koga inteligentnijeg člana između seoskih žitelja.

Sto se tiče oštećenih barometara i termometara, kojih već ima u pomenutim školama, daje se ovim na znanje, da se je ovdašnji mehaničar A. Solterer ponudio, da će preuzeti opravljavanje takih oštećenih barometara i termometara, i to za cijenu od 3 K. za opravak barometra s djelomičnim nadoljevanjem žive, i za cijenu od 5 K. za opravak zajedno s naljevanjem žive i izmjenom cijevi, pri čemu se primjećuje, da se pomenute cijene razumijevaju i za opremu i poštarinu. Solterer uz to preuzima jamstvo, da će takvi barometri prispijevati u neoštećenom stanju na svoje mjesto. To vrijedi i za termometre, ako on takve bude imao reparirati, pri čemu će se cijena opravka odregjivati od zgrade do zgrade.

Zemaljska vlada namjerava prema tomu oštećene barometre i termometre narodnih osnovnih škola u ovim zemljama ustupati pomenutom mehaničaru na opravljavanje, te se svi kotarski uredi u to ime pozivaju, da zemaljskoj vladi što prije pošalju spisak oštećenih barometara i termometara u školama svoga područja, na što će onda zemaljska vlada po turnusu odrediti, kada će pojedini kotarski uredi pomenute, kod sebe prikupljene i valjano opremljene instrumente te ruke imati da odašalju pomenutom mehaničaru.

Na svakom instrumentu treba prilijepiti cedulju s naznakom škole, kojoj pripada.

Solterer će po njemu opravljene instrumente zgodno opremljene vazda poslati ravno dotičnoj školi, a ova će ih uvodno označenim načinom povjerenstveno preuzeti i zapisnik o preuzimanju putem nadležne političke vlasti spremiti zemaljskoj vladi.

Trošak za reparature namiriće zemaljska vlada, ali uz naknadu ili iz dotičnog školskog paušala, ili pak od dotične općine, koja školu uzdržava. Samo gdje takva naknada bude posve nemoguća, odustae se od nje.